

וכאשר כלו שבעת ימי האבל קם רפאל הסופר ונעל את נעליו ויצא לשוק והלך לבית המלאכה ולקח יריעות של קלף ואגודות של נוצות ומחרוזת של אפצים לדיו וגידין רכים לתפירה ונתן לבו לכתוב ספר תורה לזכר נשמת אשתו אשר לקח אותה אלקים.

משל למה הדבר דומה לגנן גדול שהיה נוטע נטיעות נאות בתוך גנו והיו כל השרים הרואים את פני המלך משכימים לגנו ונוטלים אצלו פרחים נאים בבואם לפני המלך. פעם אחת הלכה אשתו של הגנן אל המלך, אמר הגנן כל מי שרואה את פני המלך נוטל שושנים מגני, עכשיו שאשתי הולכת אל המלך לא דין הוא שארד לגני ללקוט לה שושנים. והנמשל מובן. רפאל גנן גדול היה, ספרי תורות נאים נטע בעולם. וכל מי שנתבקש לבוא לפני המלך מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא נוטל ספר תורה עמו. כיון שהגיעה שעתה של מרים לבוא לפני המלך הקדוש ברוך הוא מיד ירד רפאל לגנו, זה שולחנו הטהור ולקט שושנים אלו אותיות התורה שכתב ועשה אגודה יפה זה הספר שהתקין. והמלאכה החלה.

ח

רפאל יושב וכותב, ותורתו יכתוב יומם ולילה ואינו מפסיק אלא לתפילה בציבור ולאמירת קדיש. טלית של מצוה פרושה על השולחן הטהור וציציותיה מנטפות למטה ומתדבקות בציציות טליתו הקטנה, ועל הטלית מונחת יריעה משורטטה, והיריעה מבהיקה בלבנוניותה כעצם השמים לטוהר. מבוקר עד ערב נמשכת הנוצה על גבי היריעה, ואותיות נאות ושחורות מנצנצות ועולות על פני היריעה כצפרים על גבי השלג בשבת שירה. ובשהוא מגיע לכתוב השם הגדול והנורא יורד הוא לתוך מקוה טהרה וטובל. וכך היה יושב וכותב עד שגמר כל התורה כולה.

אבל לא כשטף הדיבור מהלך המעשים. ימים הרבה היה רפאל יושב על עבודתו עד שגמר את כתיבת הספר. וכבר נצטמצמו פניו ונתרוקנו לחייו ונצטמקו רקותיו ועיניו גדולות והולכות והוא יושב ותוהה בחלל ביתו השומם. עכבר משתעשע על חורו עם נוצה פסולה והחתול שוכב למעצבה על הכירה המיותמת. חודש נכנס וחודש יוצא, הזמן זורק שיבה בפיאות. רפאל רפאל אל תשכח את המות כי גם הוא לא ישכחך מזון רפאל עצמו במאמר החכם. וחודש נכנס וחודש יוצא ואין פעולה ואין עשייה. היריעה מונחת על השולחן והנוצה מוטלת לאור השמש, והשמש מנצנצת מתוכה כאור הגנוז בין כנפי חיות הקודש. זהרי חמה יורדים לרחוץ בקסת הסופר, וכשהם יוצאים ליתן שלום לצללי לילה עדיין היריעה כשהיתה. פעמים התחזק ונעץ קולמוס בדיו וכתב תיבה, אבל לידי עשייה לא בא, שהיו עיניו מלאות דמעות, וכשישב לכתוב אות אחת בתורה מיד היו עיניו זולגות דמעות על גבי היריעה.

שׁוֹא יִבְנוּ הַבּוֹנִים אֲרְמוֹנוֹת

אִם נֶחֱל שׁוֹטֵף גּוֹרֵף יְסוּדוֹתֵיהֶם

שׁוֹא יִדְלִיקוּ נֵר נְשָׁמָה

אִם יִכְבוּהוּ הַיְתוֹמִים בְּדַמְעוֹתֵיהֶם

וכשהיה מבליע הדמעות ואומר עתה אעשה, עתה אכתוב, היה בא לידי התלהבות ודביקות והיה מתיו ניצוצות של דיו ולא היה יכול לכתוב אפילו אות אחת כהוגן.

מובא בשם הרב מזיטומיר ששאל את הרב מברדיטשוב על הפסוק ויעש כן אהרן ופירש"י ז"ל מגיד שלא שינה. וקשה, היתכן? הקדוש ברוך הוא אמר לאהרן שידליק את הנרות אפשר שהוא ישנה? אילו אמר הקדוש ברוך הוא לאדם פשוט כלום היה משנה? ומה שבחו של אהרן הכהן שלא שינה? אלא אילו אמר הקדוש ברוך הוא להרב מברדיטשוב שידליק